

บทที่ 6

ผลงานการออกแบบ

จากข้อสรุปจากบทที่ 5 ที่เป็นแนวทางการออกแบบเรขศิลป์ของสภาพแวดล้อมเพื่อ
นิทรรศการเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กโดยอาศัยแนวทางของเอดการ์ เดล (Edgar Dale) แล้วขั้น
ต่อไปคือการนำแนวทางดังกล่าวมาประยุกต์ใช้กับงานออกแบบเรขศิลป์ของสภาพแวดล้อม
ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ โดยสามารถแยกออกเป็น 2 หัวข้อใหญ่คือ

1. ขั้นตอนการสรุปก่อนการทำงานออกแบบ

- 1.1. การสรุปปัญหาเพื่อพัฒนาเป็น Design Brief
- 1.2. การกำหนดอารมณ์และความรู้สึกโดยอ้างอิงจากผลของวิจัย
- 1.3. การคัดเลือกสถานที่สำหรับการทำกรณีศึกษา

2. ขั้นตอนพัฒนางานออกแบบ

- 2.1. การวิเคราะห์และวางผัง
- 2.2. การพัฒนาการออกแบบเรขศิลป์ในนิทรรศการ
- 2.3. การพัฒนาแนวความคิดให้ออกมาเป็นภาพ (Execution)
- 2.4. งานออกแบบขั้นทดลอง
- 2.5. ผลงานการออกแบบและการสรุปแบบ

3. ข้อสรุปจากงานออกแบบและข้อเสนอแนะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.1. การสรุปปัญหาเพื่อพัฒนาเป็น Design Brief ในส่วนของ Design Brief จะเป็นสิ่ง บังคับให้นักออกแบบทำงานได้ง่ายและอยู่ภายในขอบข่าย

presentation guide | design research

INDEX : RESEARCH / DESIGN METHOD / DESIGN BRIEF / MOODSTONE / SITE SELECTED / CASE STUDY

design brief PAGE 1 | PAGE 2 | PAGE 3

Title :
 การออกแบบกราฟิกเพื่อศึกษาพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับวงกลมเพื่อการศึกษา
 สำหรับ เด็กอายุ 6-12 ปี โดยนำวิธีแบบทางตรง เอ็ดการ์ เดล (EDGAR DALE)
 THE ENVIRONMENTAL GRAPHIC DESIGN IN THE EDUCATIONAL EXHIBITION
 FOR THE 8-12 YEAR OLD CHILDREN BY USING EDGAR DALES METHOD

Background :
 ปัจจุบันพบว่าเด็กบางคนในพิพิธภัณฑ์สำหรับเด็กบางคนไม่สนใจชมหรือชมแล้วผ่านไปโดยไม่ทำอย่างใด
 บางคนดูแล้วแต่ไม่เข้าใจหรือดูแล้วแต่ไม่สนใจดูซ้ำ บางคนดูแล้วแต่ไม่สนใจดูซ้ำ บางคนดูแล้วแต่ไม่สนใจดูซ้ำ
 โดยปัญหาสำคัญอยู่ที่ไม่มีที่จัดแสดงหรือจัดแสดงไม่เหมาะสมกับเด็กบางคน บางคนดูแล้วแต่ไม่สนใจดูซ้ำ
 ผู้ใช้ประโยชน์ในโครงการคือครูและนักเรียนผู้ปกครองและผู้สนใจทั่วไปที่เข้าชมในโครงการ
 ปัจจุบันมีผลงานงานออกแบบสื่อการสอนเรื่องวงกลมที่จัดทำโดย เอ็ดการ์ เดล (EDGAR DALE) ซึ่งได้แนวทางสำหรับการจัด
 พิพิธภัณฑ์ และจากงานวิจัยพบว่า เด็กบางคนไม่สนใจดูซ้ำ โดยปัญหาสำคัญอยู่ที่ไม่มีที่จัดแสดง
 พิพิธภัณฑ์ได้ สืบค้นจากงานออกแบบกราฟิกในงานนิทรรศการพิพิธภัณฑ์งานในท้องถิ่นเรื่อง การใช้พิพิธภัณฑ์สำหรับเด็ก

Problems :
 1 มีการใช้ภาพที่ไม่น่าสนใจหรือไม่น่าสนใจสำหรับเด็กบางคน
 2 เด็กบางคนไม่สนใจดูซ้ำหรือดูแล้วแต่ไม่สนใจดูซ้ำ
 3 การจัดแสดงไม่เหมาะสมกับเด็กบางคน บางคนดูแล้วแต่ไม่สนใจดูซ้ำ (Unity)
 4 ผู้ที่ศึกษาใช้ มีทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว ไม่เป็นระเบียบและดูยากเกินไป (เป็นโมฆะ) หรือดูแล้วแต่ไม่สนใจดูซ้ำ
 5 การจัดแสดงไม่มีความต่อเนื่อง (Sequence) และเนื้อหาไม่มีความสัมพันธ์กัน หรืองานไม่มีการจัดระบบการจัดดู (circulation) ที่น่าสนใจ
 6 การจัดแสดงไม่มีความน่าสนใจหรือไม่น่าสนใจ
 7 การจัดแสดงไม่มีความน่าสนใจหรือไม่น่าสนใจ

รูปที่ 48 แสดงการสรุปปัญหาของการวิจัยโดยพัฒนาเป็น Design Brief ในส่วนของหัวข้อ และปัญหา

presentation guide | design research

INDEX : RESEARCH / DESIGN METHOD / DESIGN BRIEF / MOODSTONE / SITE SELECTED / CASE STUDY

design brief PAGE 1 | PAGE 2 | PAGE 3

Objectives :
 1 ออกแบบและจัดแสดงงานกราฟิกที่ดึงดูดความสนใจของเด็กอายุ 6-12 ปี (Edgar Dale)
 2 ออกแบบและจัดแสดงงานกราฟิกที่ดึงดูดความสนใจของเด็กอายุ 6-12 ปี (Unity) โดยผู้จัดแสดงสามารถเข้าใจเนื้อหา
 3 ออกแบบและจัดแสดงงานกราฟิกที่ดึงดูดความสนใจของเด็กอายุ 6-12 ปี (Sequence)

Target Groups :

<p>Demographic</p> <ul style="list-style-type: none"> เด็กอายุ 6-12 ปี เด็กอายุ 6-12 ปี เด็กอายุ 6-12 ปี เด็กอายุ 6-12 ปี 	<p>Psychographic</p> <ul style="list-style-type: none"> เด็กที่ชอบดูงานกราฟิก เด็กที่ชอบดูงานกราฟิก เด็กที่ชอบดูงานกราฟิก เด็กที่ชอบดูงานกราฟิก
--	--

Concept / Support :
 สัมผัส 1 สัมผัสได้ทันที, สัมผัสได้ทันที, สัมผัสได้ทันที

ให้เด็กเรียนรู้โดยการสัมผัส มากกว่าที่จะให้เด็กสัมผัสโดยปราศจากการเรียนรู้
 (ให้เด็กอ่านก่อนเล่น โดยมีให้รูปทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากและการเรียนรู้ของเด็ก)
 เด็กจะวิ่งเข้ามาชมความแรงดึงดูดของสีสัน รูปทรงแปลกตา และเข้าไปยังเครื่องเล่นโดยที่ไม่ได้อ่านก่อนเล่น

รูปที่ 49 แสดง Design Brief ในส่วนของ วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมายและแนวความคิด

presentation guide | design research

INDEX : RESEARCH / DESIGN METHOD / DESIGN
BRIEF / MOOD&TONE / SITE SELECTED / CASE STUDY

PAGE 1 : PAGE 2 : PAGE 3

design brief

Mood / Tone :
childlike / intellectual / modern

Scope :
- **ชีวิตของเรา Body & Mind Gallery** / ความเป็นอิสระ / x-ray / โลกของนักคิด / อนาคตของไบโโน / โลกของยุค / ความเป็นสมัย
- **วิทยาศาสตร์ Science Gallery** / แสงส่องเงา / หินก้อนพิศวง Computer for Kids / ทีวีในอีก 100 ปีข้างหน้า

Response :

1. ใช้งานออกแบบและปรับรูปร่างสิ่งของสภาพแวดล้อมในนิทรรศการที่เน้นทางของ เอ็ดการ์ เดล (Edgar Dale)
2. ใช้งานออกแบบกับรูปร่างสิ่งของที่เป็นพิสัยในระนาบสองมิติได้วิวัฒนาการภาพ (unity) โดยใช้งานฐานหลักที่จุดกำเนิดของภาพ
3. ภาคนิเทศของงานออกแบบควรจัดวางศิลปะสง่า

รูปที่ 50 แสดง Design Brief ในส่วนของ วัตถุประสงค์กลุ่มเป้าหมายและแนวความคิด

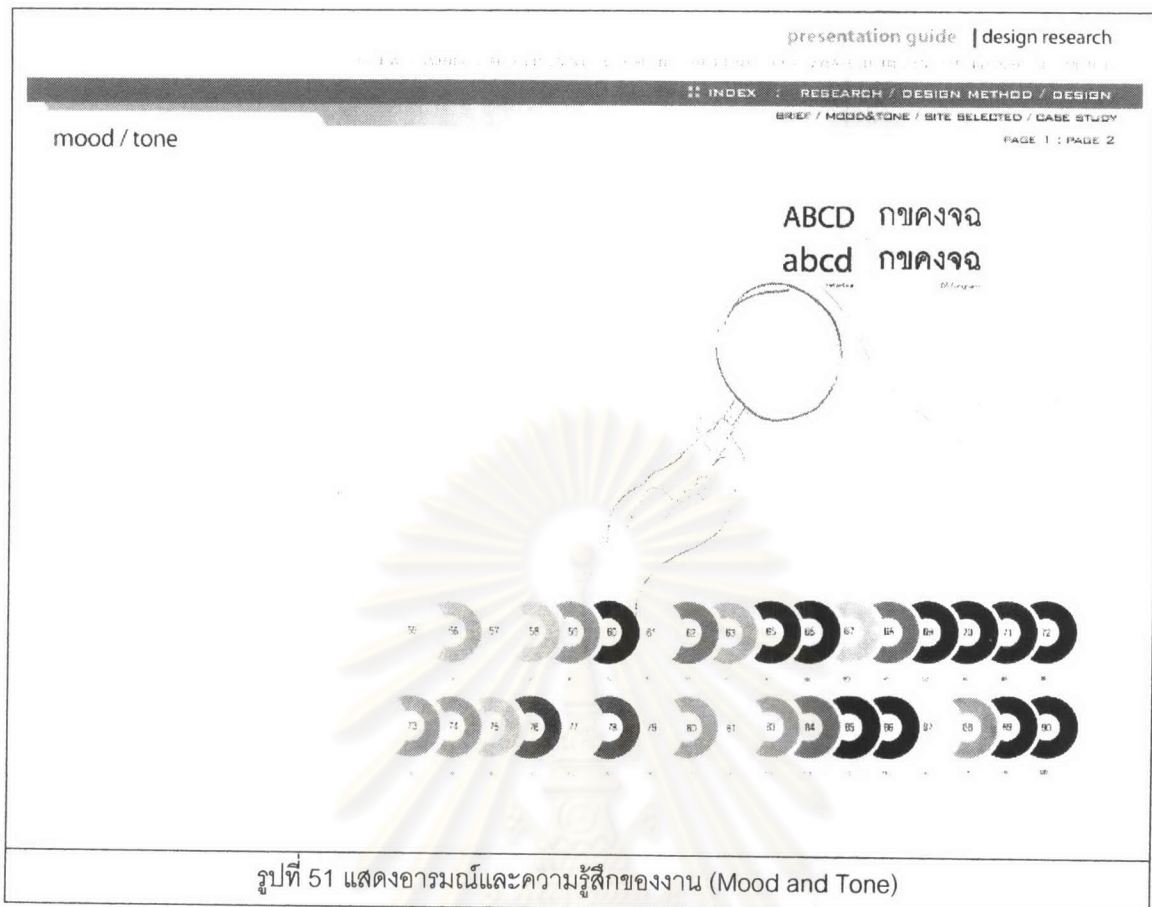
1.2. การกำหนดอารมณ์และความรู้สึก (Mood & Tone) ของงานออกแบบ

จากที่ได้กล่าวมาในบทที่ 5 แล้วในเรื่องของข้อจำกัดในการออกแบบ ซึ่งข้อจำกัดดังกล่าวนั้นมีประโยชน์ที่ช่วยนำทางไม่ให้นักออกแบบทำงานเกินขอบข่าย และในการกำหนดอารมณ์และความรู้สึกของงาน หากใช้หลักการเดิมโดยไม่อิงกับแนวทางของเอ็ดการ์ เดล งานออกแบบจะออกมาในอารมณ์ที่สนุกสนานเพียงอย่างเดียว แต่ในการทำงานออกแบบครั้งนี้จะใช้ผลอ้างอิงของวิจัยโดยเน้นนำหนักไปในเรื่องของการออกแบบเพื่อการเรียนรู้เป็นหลักซึ่งผลจากการวิจัยทำให้สามารถกำหนดอารมณ์และความรู้สึกได้ดังนี้

1.2.1. ความรู้สึกที่เป็นเด็ก (Childlike) จะสื่อด้วยเรขาคณิตที่เป็นลักษณะมือเด็กที่สัมผัสหรือแสดงอาการปฏิกิริยาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้นๆตลอดจนเครื่องเล่น เนื้อหาและกิจกรรมในนิทรรศการ โดยจะเป็นลักษณะลายเส้นร่างเพื่อแสดงถึงความอ่อนคลายไม่มีระเบียบที่มากเกินไป

1.2.2. ความรู้สึกถึงความเป็นวิชาการ (Intellectual) จะแทนด้วยโทนสีโดยจะใช้สีต่อเมื่อเห็นว่าสีช่วยในการเรียนรู้ตามแนวทางของเอ็ดการ์ เดล

1.2.3. ความรู้สึกถึงความใหม่ (Modern) แทนด้วยรูปทรง ตัวอักษรแบบไม่มีเชิง San Serif ซึ่งแสดงถึงความใหม่และอ่านได้ง่ายจากระยะไกล

1.3.การคัดเลือกสถานที่สำหรับการทำกรณีศึกษา

ในการคัดเลือกกรณีศึกษาจะยึดผลที่ได้จากการวิจัยและ Design Brief ในส่วนของกลุ่มเป้าหมายเป็นหลัก ซึ่งสถานที่จัดนิทรรศการสำหรับกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวในประเทศไทยนั้นไม่มีมากซึ่งในการคัดเลือกนี้ได้เลือกมา 3 สถานที่ได้แก่

- 1.3.1. พิพิธภัณฑ์เด็กแห่งกรุงเทพมหานคร
- 1.3.2. พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ สุขุมวิท เอกมัย (ท้องฟ้าจำลอง)
- 1.3.3. พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์คลองหก ปทุมธานี

ซึ่งผลจากการทำตารางเปรียบเทียบจะเห็นว่าพิพิธภัณฑ์เด็กแห่งกรุงเทพมหานครมีกลุ่มเป้าหมายตรงกับการวิจัยมากที่สุดและเนื้อเรื่องที่มีอยู่ในนิทรรศการก็เป็นเนื้อหาที่กลุ่มเป้าหมายที่มีอายุระหว่าง 6 – 12 ปีสนใจ ดังนั้นในการทำงานออกแบบครั้งนี้จึงเลือกพิพิธภัณฑ์เด็กแห่งกรุงเทพมหานครเป็นกรณีศึกษาสำหรับทำงานออกแบบ

presentation guide | design research

INDEX : RESEARCH / DESIGN METHOD / DESIGN BRIEF / MOOD&TONE / SITE SELECTED / CASE STUDY

case study selected

Competition

	Children Discovery Museum of Bangkok	Science Museum NEW	Science Museum OLD
target groups	3-12Yold	8-16Yold	8-16Yold
content	ความรู้รอบตัว / วิทยาศาสตร์	วิทยาศาสตร์ทั่วไป	วิทยาศาสตร์ทั่วไป
location	จตุจักร กรุงเทพฯ	คลองทศ นนทบุรี	เอกมัย กรุงเทพฯ
conclusion	★ เหตุผลในการเลือก : กลุ่มเป้าหมายตรงกับปัญหาและวิจัย		

Children Discovery Museum

Science Museum

รูปที่ 52 แสดงตารางการคัดเลือกสถานที่ที่จะใช้เป็นกรณีศึกษา

presentation guide | design research

INDEX : RESEARCH / DESIGN METHOD / DESIGN BRIEF / MOOD&TONE / SITE SELECTED / CASE STUDY

case study

children discovery museum
OF BANGKOK

CONTENT : อธิบาย
ILLUSTRATION : อธิบาย
COLOR : อธิบาย
TYPOGRAPHY : อธิบาย

รูปที่ 53 แสดงสภาพภายในและภายนอกของพิพิธภัณฑ์เด็กแห่งกรุงเทพมหานคร

จากขั้นตอนที่กล่าวมาข้างต้นเป็นขั้นตอนการประยุกต์ข้อสรุปของบทที่ 5 ให้เป็นรูปธรรมที่สามารถจับต้องได้ และทำให้นักออกแบบสามารถนำ Design Brief ดังกล่าวมาเป็นตัวกำหนดขอบข่ายตลอดจนรูปแบบของงานออกแบบได้ทันที

2. ขั้นตอนพัฒนางานออกแบบ

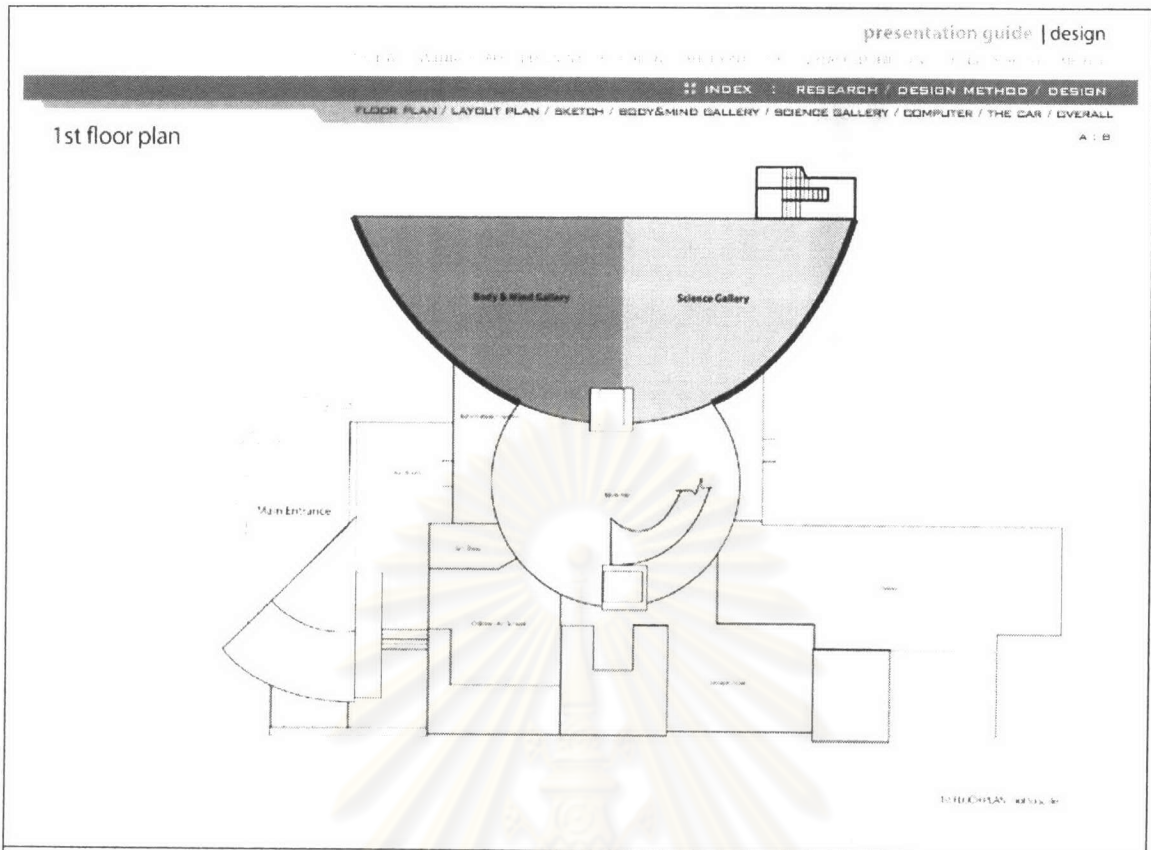
2.1. การวิเคราะห์และวางผัง เมื่อได้สถานที่ที่จะนำมาออกแบบแล้วขั้นตอนต่อไปจะเป็นการนำผังพื้นที่ของสถานที่นั้นๆ มาวิเคราะห์ว่าเส้นทางสัญจร (Circulation) ตลอดจนการเรียงลำดับเนื้อหา (Sequence) เป็นอย่างไร ซึ่งจากการวิเคราะห์แล้วพบว่าเนื้อหามีการเรียงลำดับดังนี้

- 2.1.1. ทางเข้านิทรรศการในส่วนของร่างกายของเรา (Body & Mind Gallery)
- 2.1.2. การเกิด
- 2.1.3. ร่างกายของเรา
- 2.1.4. หัวใจของนักวิ่ง
- 2.1.5. อาหารหายไปไหน
- 2.1.6. กระดูกมหัศจรรย์
- 2.1.7. สมองมหัศจรรย์

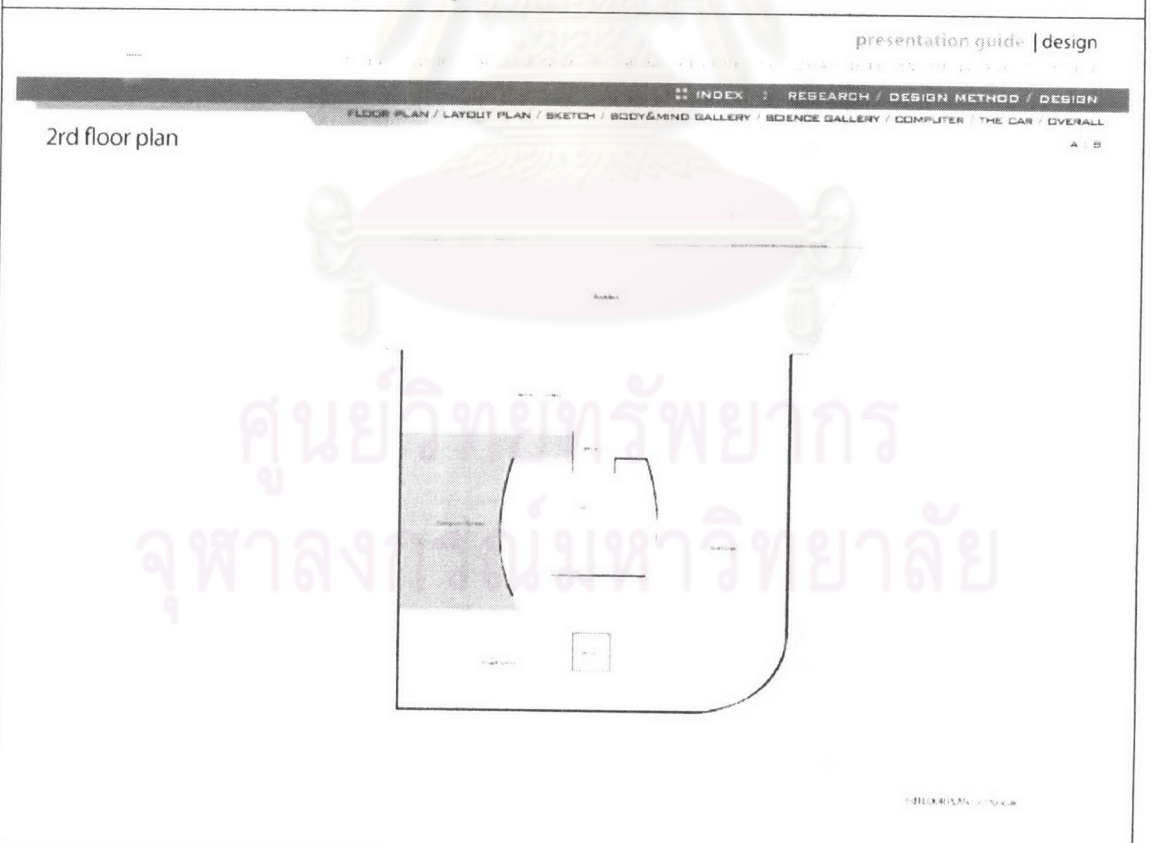
นอกจากนี้ในการทำการออกแบบครั้งนี้ต้องการจะแสดงให้เห็นว่าแนวทางการออกแบบเรขาคณิตโดยอาศัยแนวทางของเอดการ์ เดล นั้นสามารถประยุกต์ไปสู่เนื้อหาใดๆก็ได้เพียงแต่เนื้อหานั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาและมีกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็ก ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการ สุ่ม (Random) ตัวอย่างในส่วนของบริเวณอื่นๆ ในนิทรรศการซึ่งผลจากการสุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาเป็นกรณีศึกษาสำหรับงานออกแบบมีดังต่อไปนี้

- 2.1.8. ส่วนวิทยาศาสตร์
- 2.1.9. แสงและเงา
- 2.1.10. ส่วนเทคโนโลยีใกล้ตัว
- 2.1.11. คอมพิวเตอร์
- 2.1.12. รถยนต์มหาสนุก

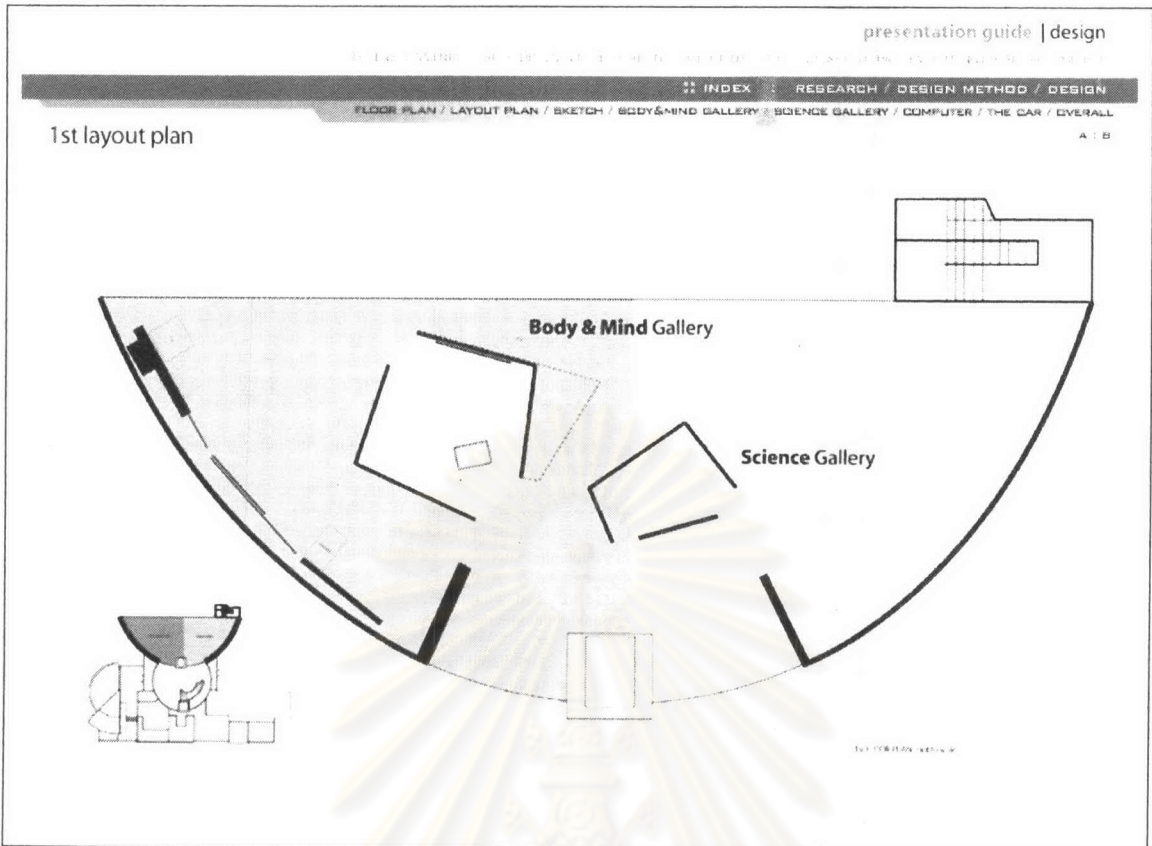
รวมงานที่จะต้องออกแบบเป็นจำนวนทั้งสิ้น 12 ชิ้น

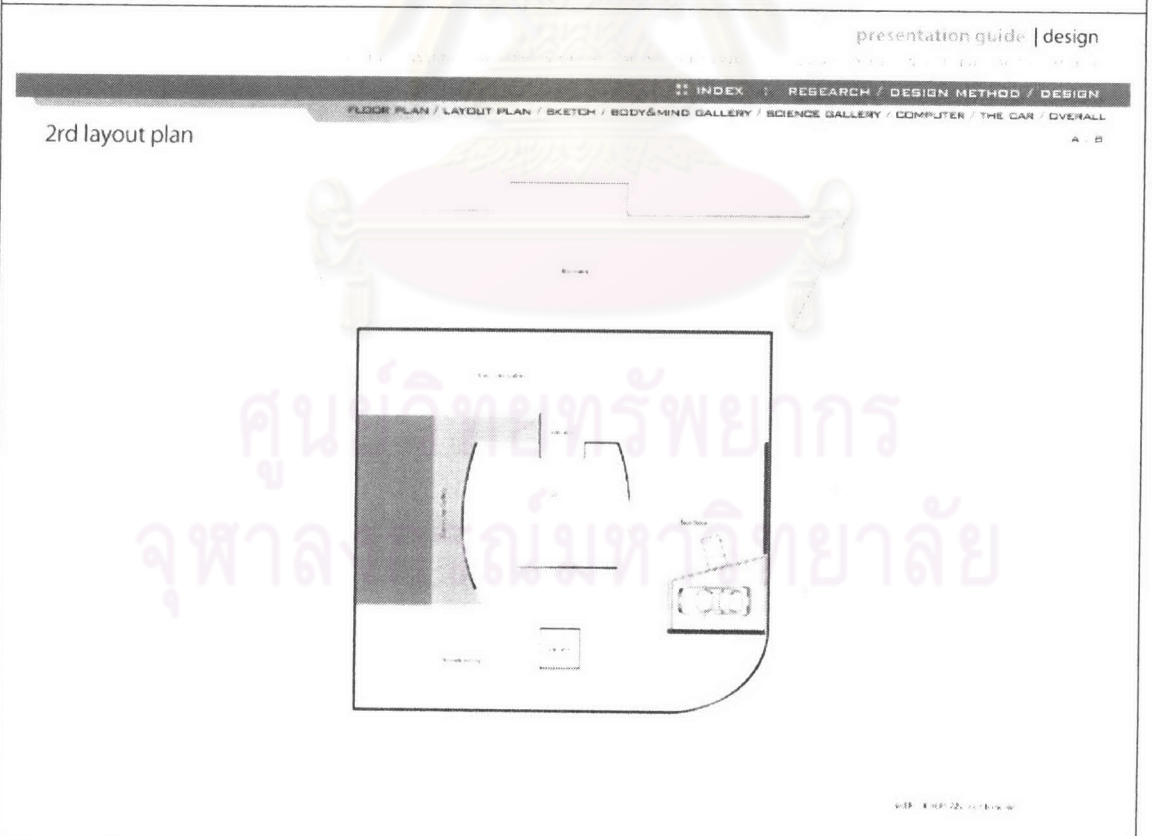
รูปที่ 54 แสดงผังพื้นชั้น 1

รูปที่ 55 แสดงผังพื้นชั้น 2

รูปที่ 56 แสดงผังส่วนนิทรรศการที่เลือกเป็นกรณีศึกษา บริเวณชั้น 1

รูปที่ 57 แสดงผังส่วนนิทรรศการที่เลือกเป็นกรณีศึกษาบริเวณชั้น 2

2.2. การพัฒนาการออกแบบเรขศิลป์ในนิทรรศการ

สำหรับขั้นตอนต่อไปเป็นการศึกษารูปแบบเรขศิลป์ของพิพิธภัณฑ์เด็กว่ามีลักษณะอย่างไร ซึ่งผลจากการศึกษาพบว่าในงานออกแบบเดิมนั้นมีองค์ประกอบบางอย่างที่สอดคล้องกับอารมณ์และความรู้สึกของงานที่ได้กำหนดไว้ จึงได้คัดเลือกเอาองค์ประกอบดังกล่าวมาใช้ร่วมกับการออกแบบในครั้งนี้ โดยชิ้นที่โดดเด่นนั้นจะเป็นตัวการ์ตูนเด็กหญิงและชาย (Mascot) ซึ่งทำเกี่ยวกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์เดิมของกลุ่มเป้าหมาย

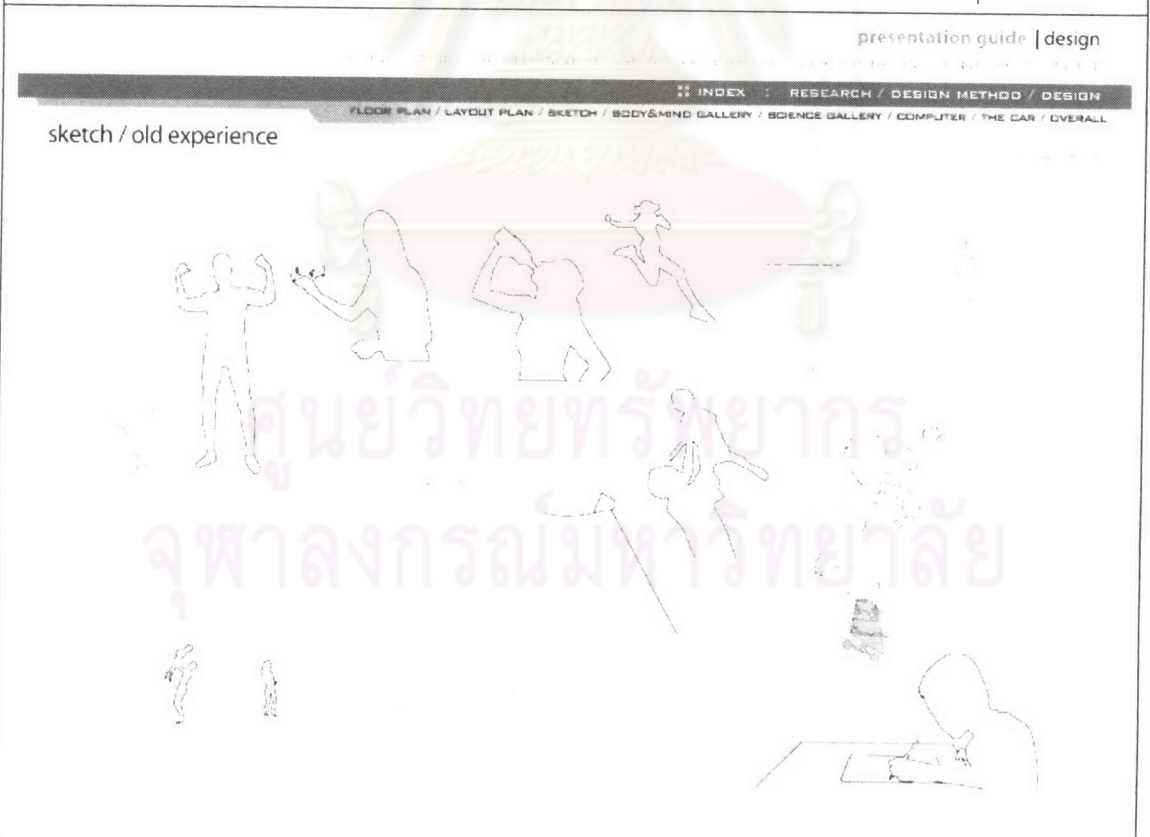
รูปที่ 58 แสดงการศึกษางานออกแบบเรขศิลป์เดิมของพิพิธภัณฑ์เด็ก

2.3. การพัฒนาแนวความคิดให้ออกมาเป็นภาพ (Execution)

ขั้นตอนต่อมาคือการพัฒนาแนวความคิดที่กำหนดว่า “สัมผัส” ให้ออกมาเป็นงานเรขศิลป์ โดยในที่นี้จะนำมือที่ถืออุปกรณ์หรืออยู่ในอากักริยาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในนิทรรศการตลอดจนเกี่ยวข้องกับประสบการณ์เดิมของกลุ่มเป้าหมาย ลักษณะของภาพดังกล่าวจะเป็นภาพมือที่เขียนด้วยเส้นเหมือนเส้นร่างหรือเป็นภาพที่เด็กเขียน (Sketch) เพื่อให้ความรู้สึกที่ผ่อนคลายและใช้เส้นที่มีลักษณะปลายมนแสดงถึงความน่ารักและเป็นเด็ก โดยพื้นหลังเป็นสีดำ

รูปที่ 59 ด้วยแนวความคิดที่ว่า สัมผัส จะแทนคำว่าสัมผัสด้วยมือในอากัปกิริยาต่างๆกัน

รูปที่ 60 แสดงใช้เส้นรอบรูป (Outline) เขียนเป็นอากัปกิริยาที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์เดิมของกลุ่มเป้าหมาย และสอดคล้องกับเนื้อหาในนิทรรศการ

2.4.งานออกแบบขั้นทดลอง (Experimental Design)

ขั้นตอนต่อมาคือการออกแบบตาม Design Brief ที่ได้อ้างอิงจากผลของวิจัย พบว่าข้อเสียคืองานดูมีระบบแบบแผนจนสูญเสียอารมณ์ของความเป็นเด็กจนเกินไป ซึ่งการแก้ไขแนวทางดังกล่าวจะแก้ไขที่การจัดเรียงตัวอักษรให้มีขนาดเล็กใหญ่ไม่เท่ากันในส่วนของหัวเรื่อง (Heading) ซึ่งการจัดวางดังกล่าวจะทำให้งานดูสนุกสนานมากขึ้นและในขณะเดียวกันก็ไม่ขัดแย้งกับแนวทางของเอดการ์ เดล

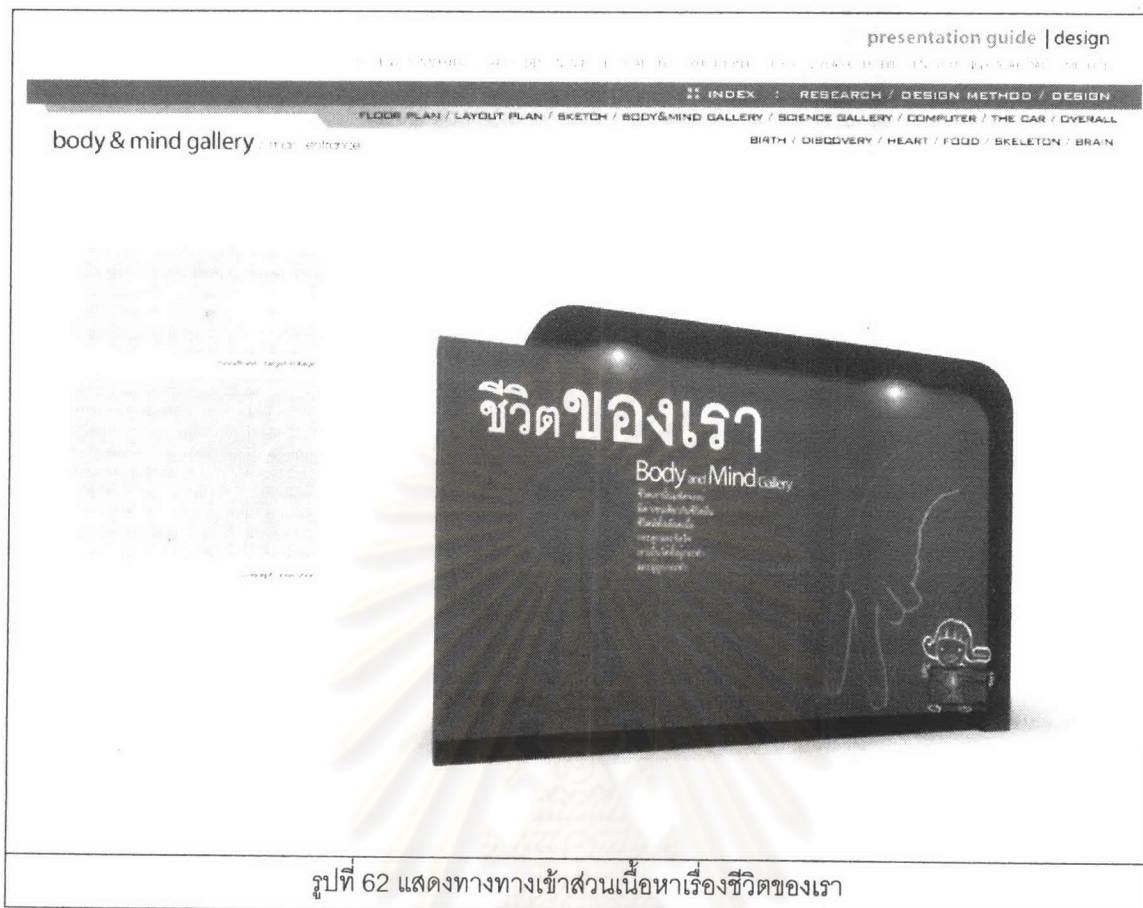

รูปที่ 61 แสดงงานออกแบบในขั้นทดลองก่อนที่จะสรุปแบบ

2.5.ผลงานการออกแบบและการสรุปแบบ

เมื่อสามารถกำหนดแนวทางการออกแบบได้แล้วขั้นตอนต่อไปจะเป็นการสรุปแบบซึ่งจะเป็นงานออกแบบขั้นสุดท้าย โดยการออกแบบทั้งหมดยึดถือตามแนวทาง Design Brief ที่อ้างอิงจากผลจากการวิจัยเป็นหลัก

2.5.1. ชีวิตของเรา

รูปที่ 62 แสดงทางทางเข้าส่วนเนื้อหาเรื่องชีวิตของเรา

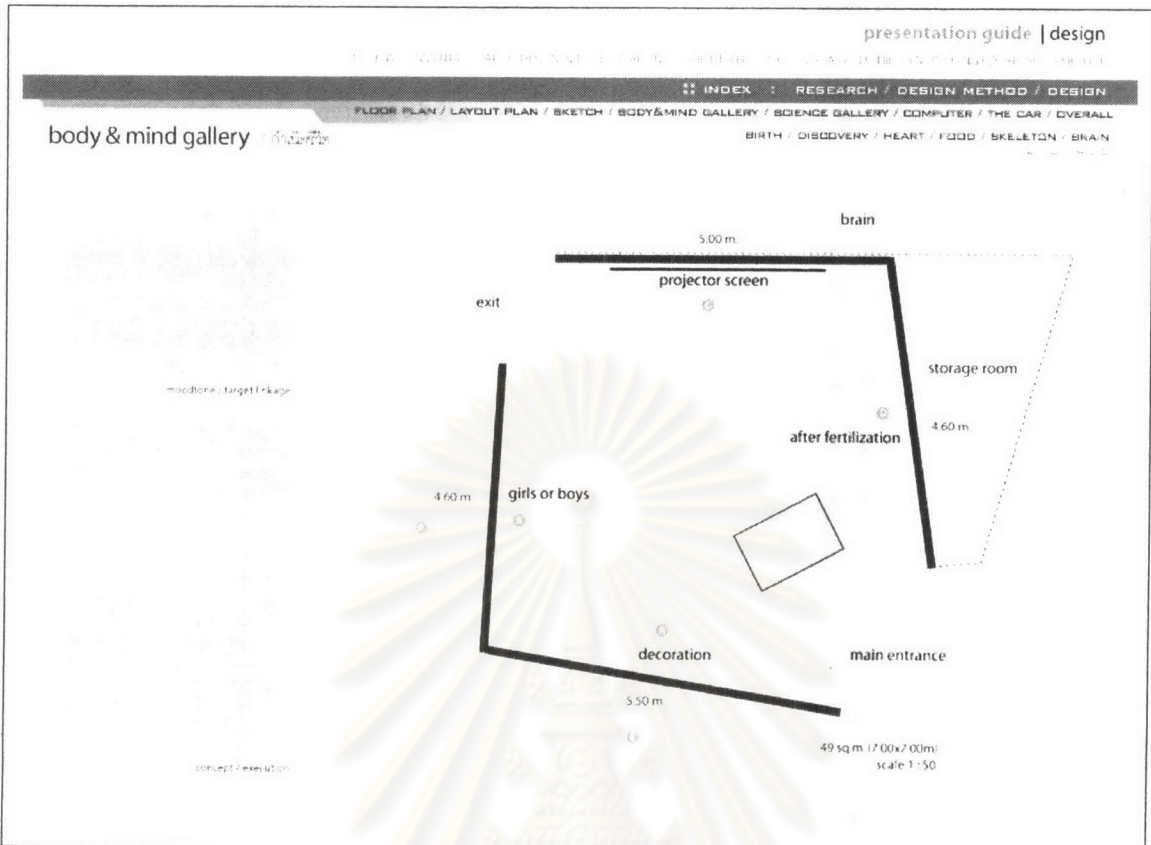
ลักษณะที่สำคัญของการออกแบบ

- นิ้วแสดงถึงความเป็นตัวคนซึ่งเป็นประสบการณ์เดิมที่กลุ่มเป้าหมายชอบเล่น
- ใช้ Mascot มาประกอบเพื่อย้ำถึงความเป็นเด็ก
- ใช้สีที่สดเพื่อกระตุ้นให้กลุ่มเป้าหมายเข้ามา โดยบริเวณที่ใช้สีสดจะเป็นบริเวณที่

ต้องการกระตุ้นให้กลุ่มเป้าหมายสนใจโดยการเลือกใช้สีในบริเวณดังกล่าวจะไม่มีกรอบกวนการ
เรียนรู้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

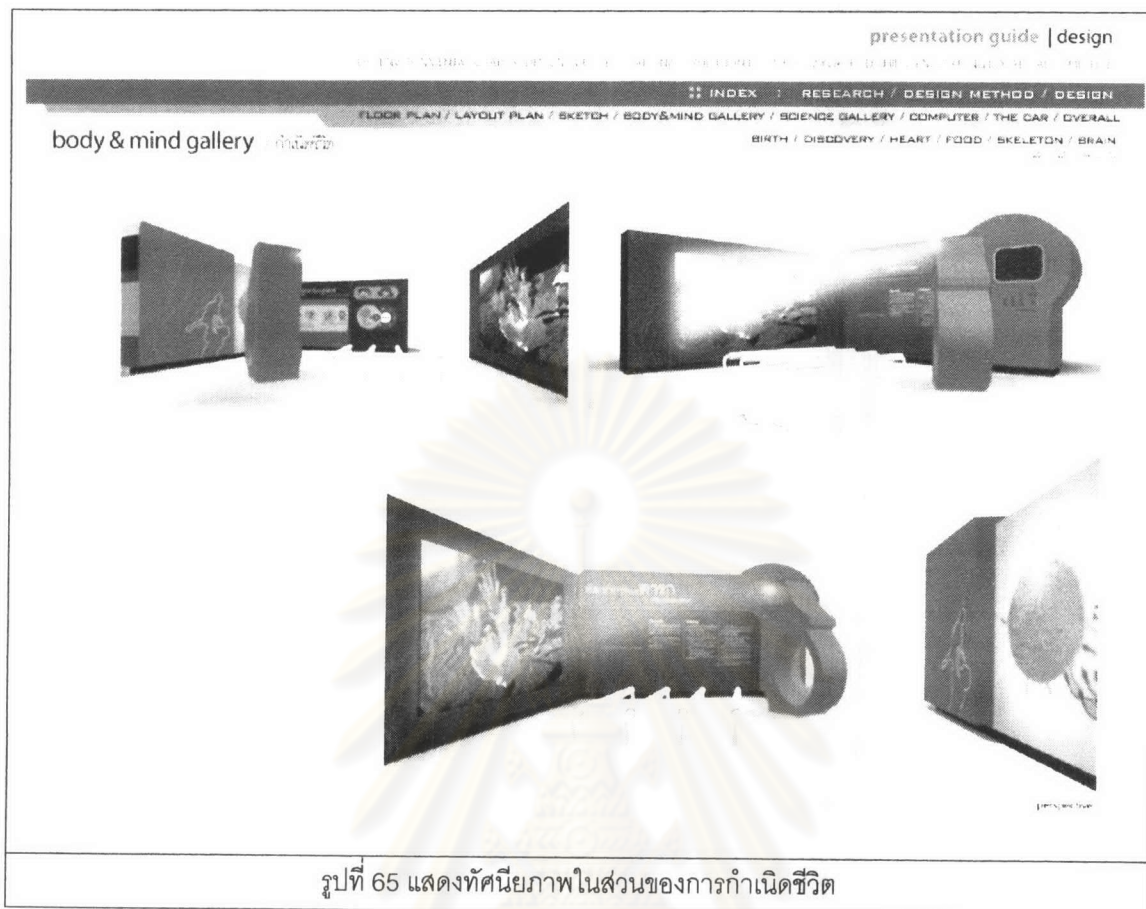
2.5.2.กำเนิดชีวิต

รูปที่ 63 แสดงผังพื้นที่ส่วนของกำเนิดชีวิต

รูปที่ 64 แสดงรูปด้านของส่วนกำเนิดชีวิต

ลักษณะที่สำคัญของการออกแบบ

- มือของแม่และลูก ซึ่งเป็นประสบการณ์เดิมของกลุ่มเป้าหมาย
- อากัปกริยาของพ่อแม่ลูกที่อุ้มลูก
- เลือกใช้สีสดเป็นบางส่วน โดยส่วนอื่นที่ไม่ใช้สีสดจะเป็นบริเวณที่ต้องการให้กลุ่มเป้าหมายเกิดสมาธิในการอ่านและไม่ให้สามารถบวกรวนการเรียนรู้

ศูนย์วิทยาศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.5.3.สำรวจร่างกาย

รูปที่ 66 แสดงผังตั้งแสดงในส่วนของสำรวจร่างกาย

รูปที่ 67 แสดงทัศนียภาพของผังตั้งแสดงของส่วนสำรวจร่างกาย

ลักษณะที่สำคัญของการออกแบบ

- มีสื่อแว่นขยายแสดงถึงการสำรวจ
- รูปลายเส้นคนเบ่งกล้ามเนื้อแสดงอากัปกริยาแสดงร่างกาย
- ลักษณะสีที่ใช้เป็นสีที่หม่นเพื่อไม่ให้กลุ่มเป้าหมายถูกดึงความสนใจโดยไม่จำเป็น

2.5.4 หัวใจของนักวิ่ง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

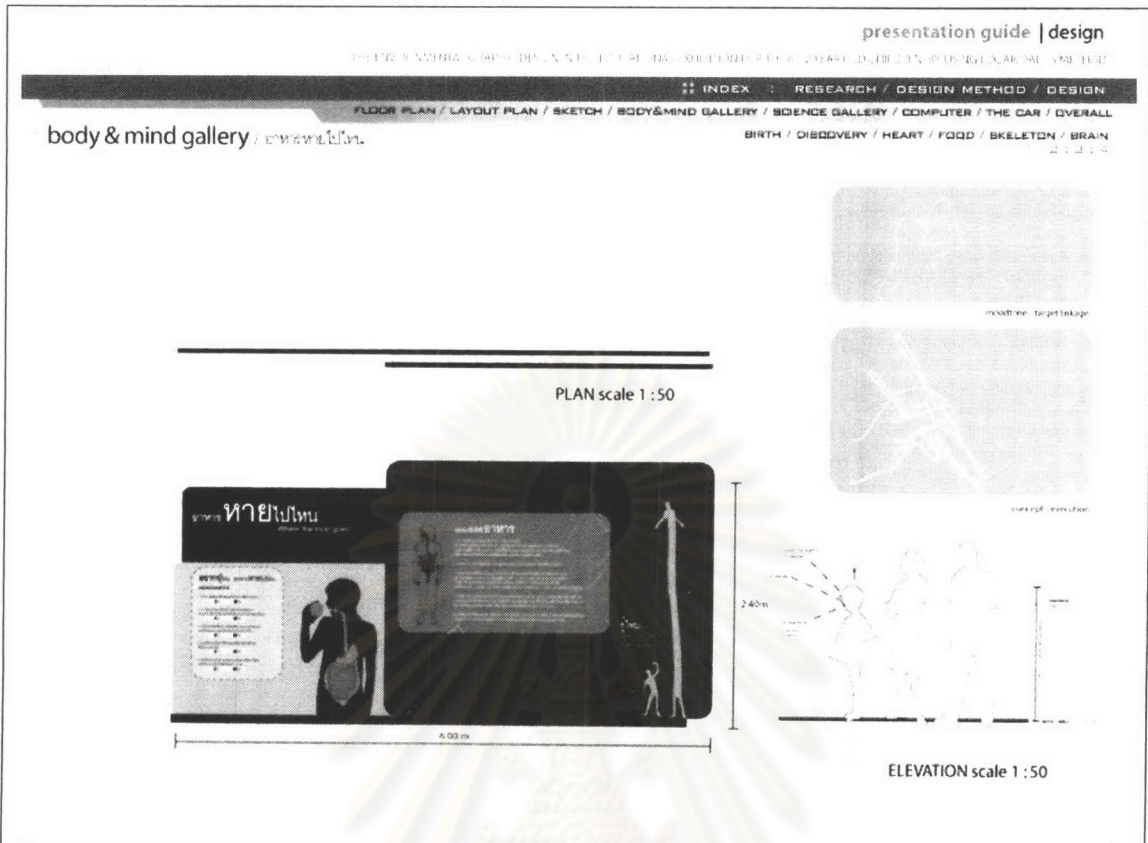

ลักษณะที่สำคัญของการออกแบบ

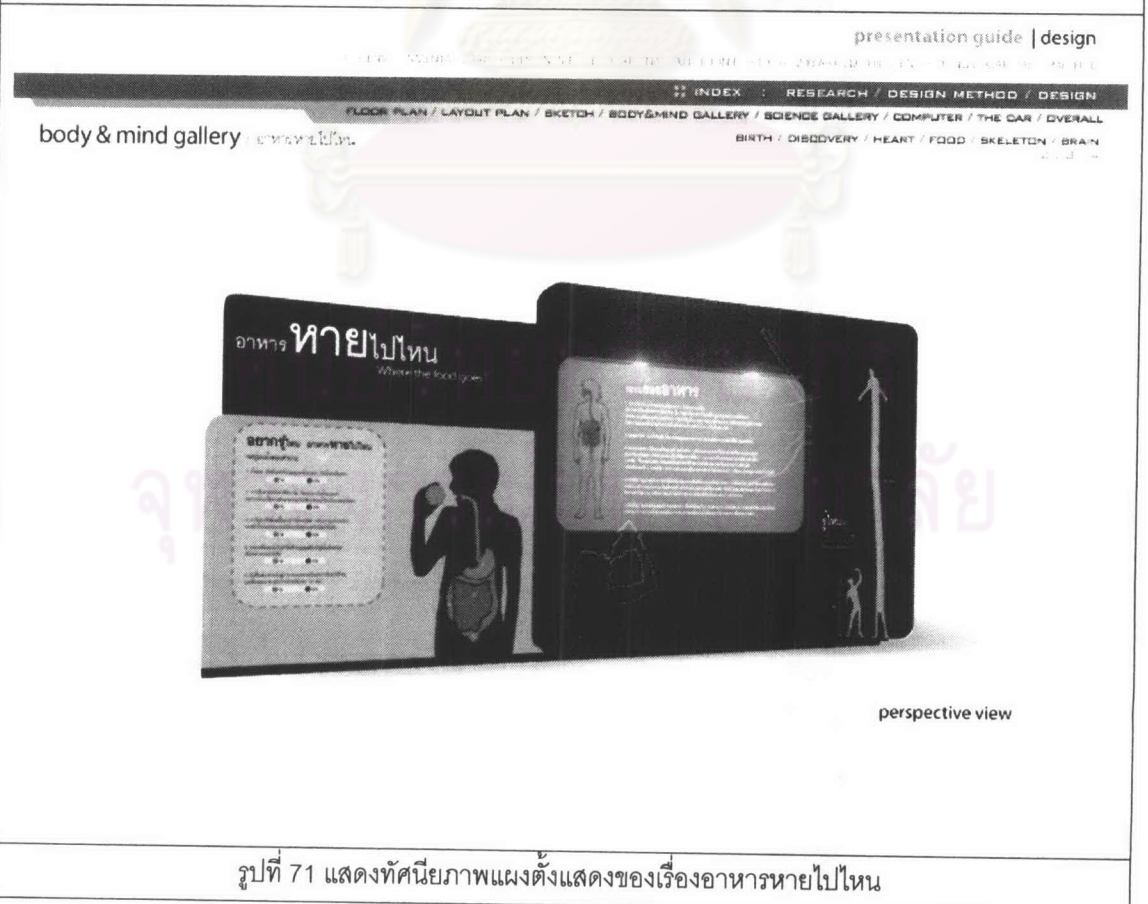
- รูปกำปั้นมือที่แสดงขนาดว่าหัวใจมีขนาดเท่ากับกำปั้น
- รูปเด็กกำลังแสดงอาการออกกำลังกายต่างๆกันโดยใช้เส้น Outline
- เลือกใช้สีในส่วนที่ไม่รบกวนการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมาย คือส่วนบนของแผงตั้งแสดง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.5.5.อาหารหายไปไหน

รูปที่ 70 แสดงการออกแบบผังตั้งแสดงเรื่องอาหารหายไปไหน

รูปที่ 71 แสดงทัศนียภาพผังตั้งแสดงของเรื่องอาหารหายไปไหน

ลักษณะที่สำคัญของการออกแบบ

- มีการใช้มือแบบเส้นร่างถือตะเกียบซึ่งเป็นประสบการณ์เดิมของกลุ่มเป้าหมาย
- มีการใช้เส้นรอบรูปแสดงรูปคนตีมนำเพื่อให้ลดทอนความเครียดจากเนื้อเรื่องบนแผงตั้งแสดง
- มีการใช้สีแดงหม่นและใช้สีเทาที่จำเป็นอาทิการใช้สีบนภาพประกอบเพราะต้องการแยกส่วนต่างๆออกจากกันซึ่งในกรณีนี้สีมีส่วนช่วยอย่างมากในการเรียนรู้

2.5.6. กระตุกมหัศจรรย์

รูปที่ 72 แสดงการออกแบบแผงตั้งแสดงเรื่องกระตุกมหัศจรรย์

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

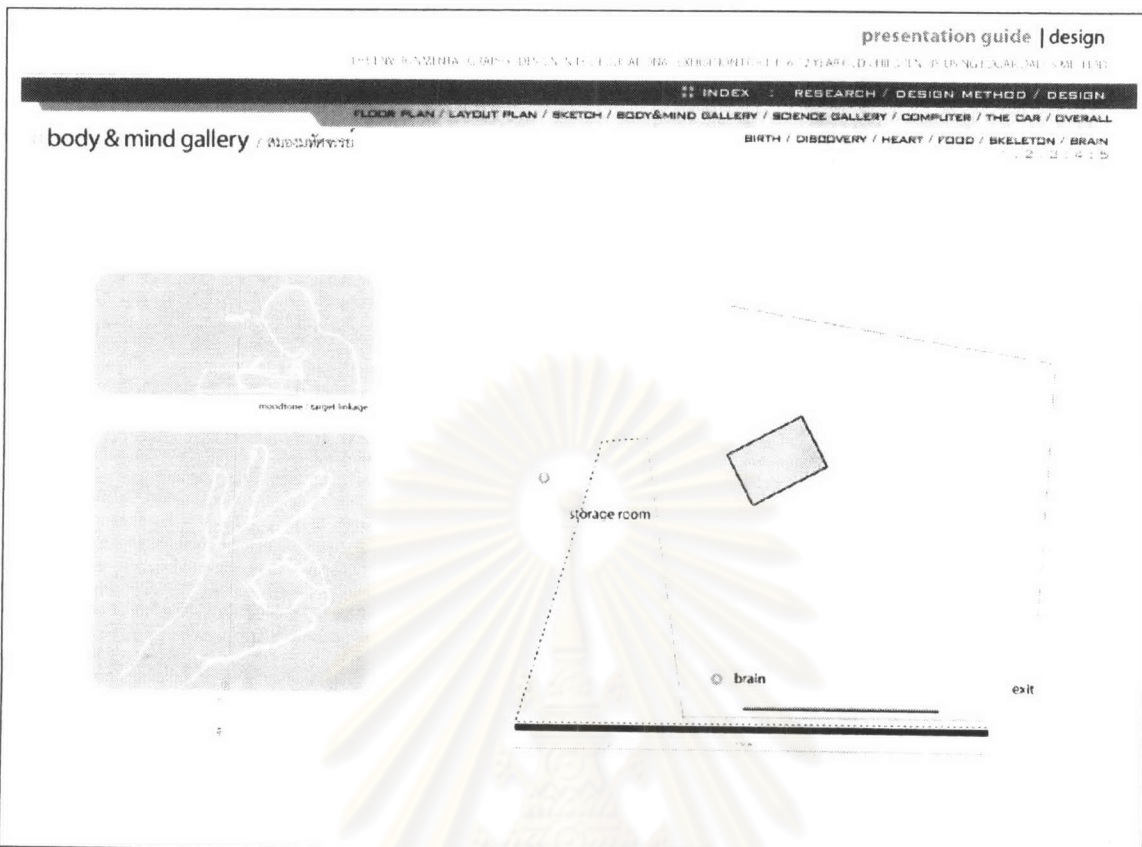

ลักษณะที่สำคัญของการออกแบบ

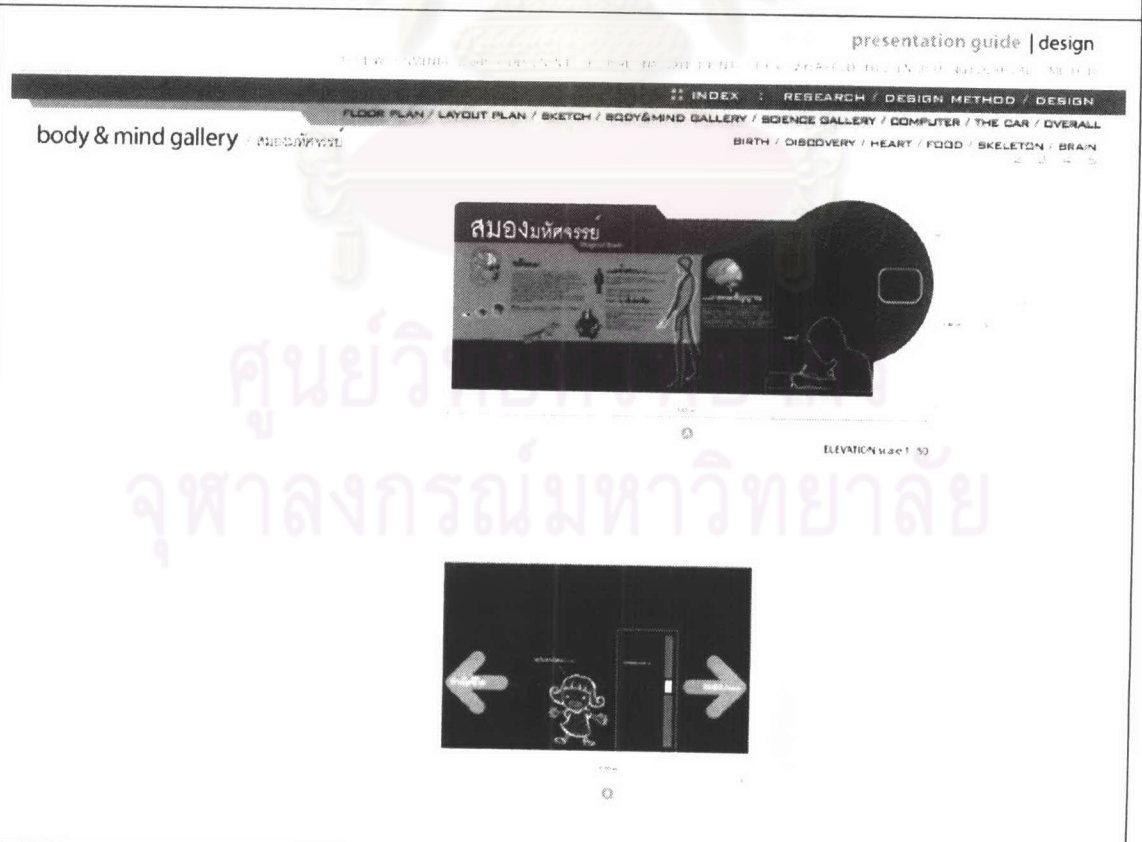
- มีการใช้รูปมือที่เป็นโครงกระดูกซึ่งแสดงความเชื่อมโยงกับแนวความคิด
- มีการเลือกใช้ภาพประกอบที่เป็นโครงกระดูกเล่นบอร์ดอยู่แสดงถึงความเกี่ยวข้องกับประสบการณ์เดิมของกลุ่มเป้าหมาย
- มีการใช้สีเทาที่จำเป็นและใช้สีในการแยกแยะกระดูก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.5.7.สมองมหัศจรรย์

รูปที่ 74 แสดงผังพื้นของส่วนสมองมหัศจรรย์

รูปที่ 75 แสดงรูปด้านของแผงตั้งแสดงเรื่องสมองมหัศจรรย์

ลักษณะที่สำคัญของการออกแบบ

- มีการเลือกใช้อากัปกริยาของมือที่แสดงสัญลักษณ์ของคำว่าตกลงหรือคิดออกแล้ว
- มีการเลือกใช้เส้นรอบรูปที่เป็นอากัปกริยาของเด็กที่ทำการบ้านอยู่
- ลักษณะสีที่เลือกใช้บริเวณด้านบนจะใช้สีที่ค่อนข้างสดเพื่อดึงกลุ่มเป้าหมายให้เข้ามาใกล้แต่เมื่อเข้าระยะใกล้แล้วจะพบว่าสีพื้นบนแผงตั้งแสดงเลือกใช้สีที่ไม่รบกวนสายตาและการเรียนรู้ นอกจากนี้แล้วเป็นการใช้สีเพื่อแสดงให้เห็นว่าส่วนต่างๆของสมองมีหน้าที่อย่างไร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.5.8.วิทยาศาสตร์

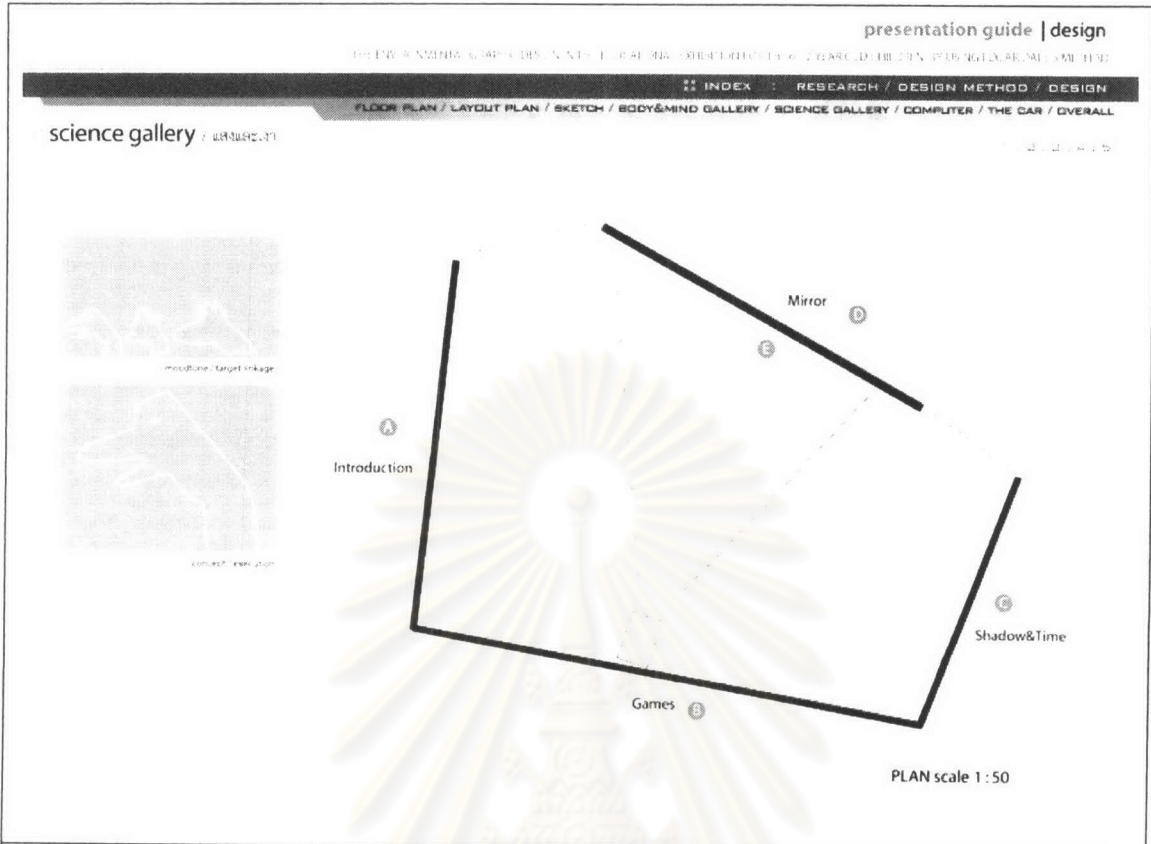

ลักษณะที่สำคัญของการออกแบบ

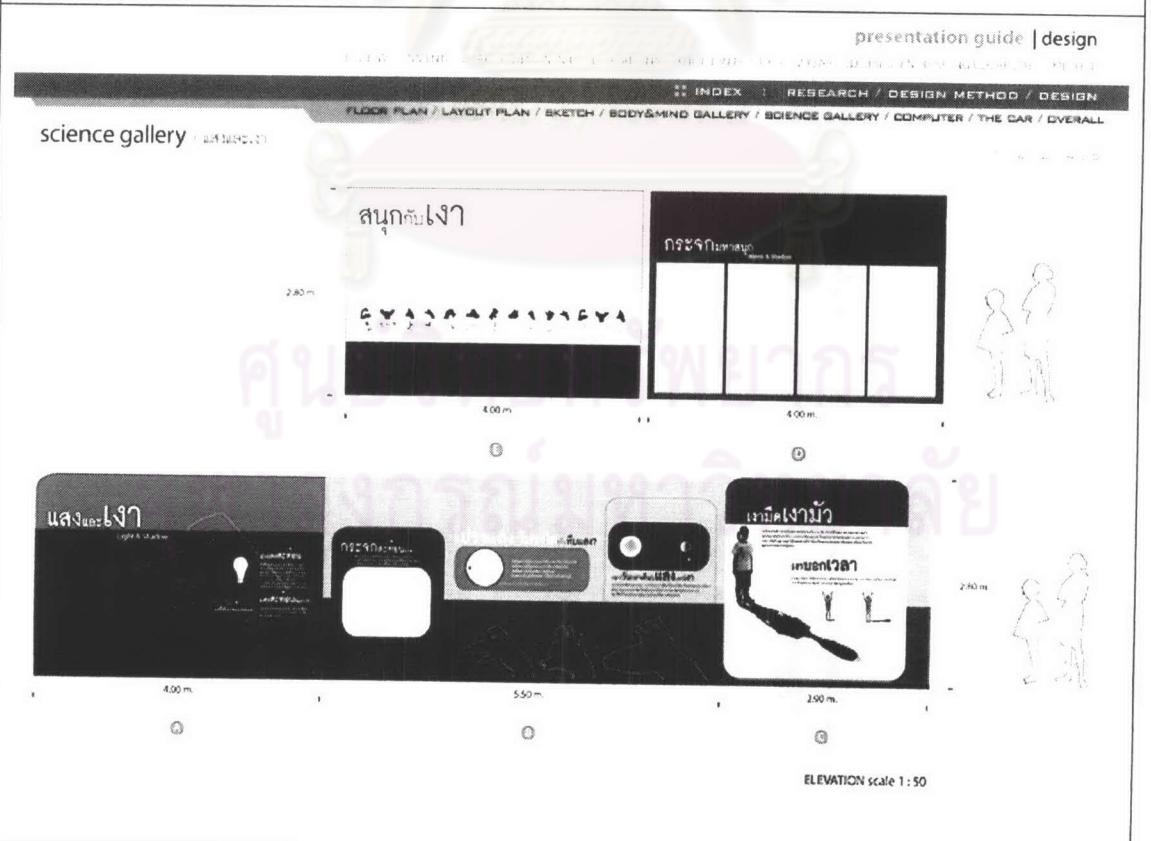
- มีการเลือกใช้มือที่ถือแว่นขยาย
- มีการเลือกใช้ภาพการ์ตูน (Mascot) ของพิพิธภัณฑ์เด็กที่เป็นรูปเด็กชายถือแว่นขยายซึ่งเป็นพฤติกรรมเดิมของกลุ่มเป้าหมาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.5.9. แสงและเงา

รูปที่ 78 แสดงผังพื้นที่ในส่วนของแสงและเงา

รูปที่ 79 แสดงงานออกแบบในส่วนของแสงและเงา

ลักษณะที่สำคัญของการออกแบบ

- มีการใช้มือที่แสดงถึงการเล่นเงาที่เป็นประสบการณ์เดิมของกลุ่มเป้าหมาย
- มีการเลือกใช้สีที่หม่นและเข้ากับเรื่องราวและไม่รบกวนการเรียนรู้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.5.10.เทคโนโลยีใกล้ตัว

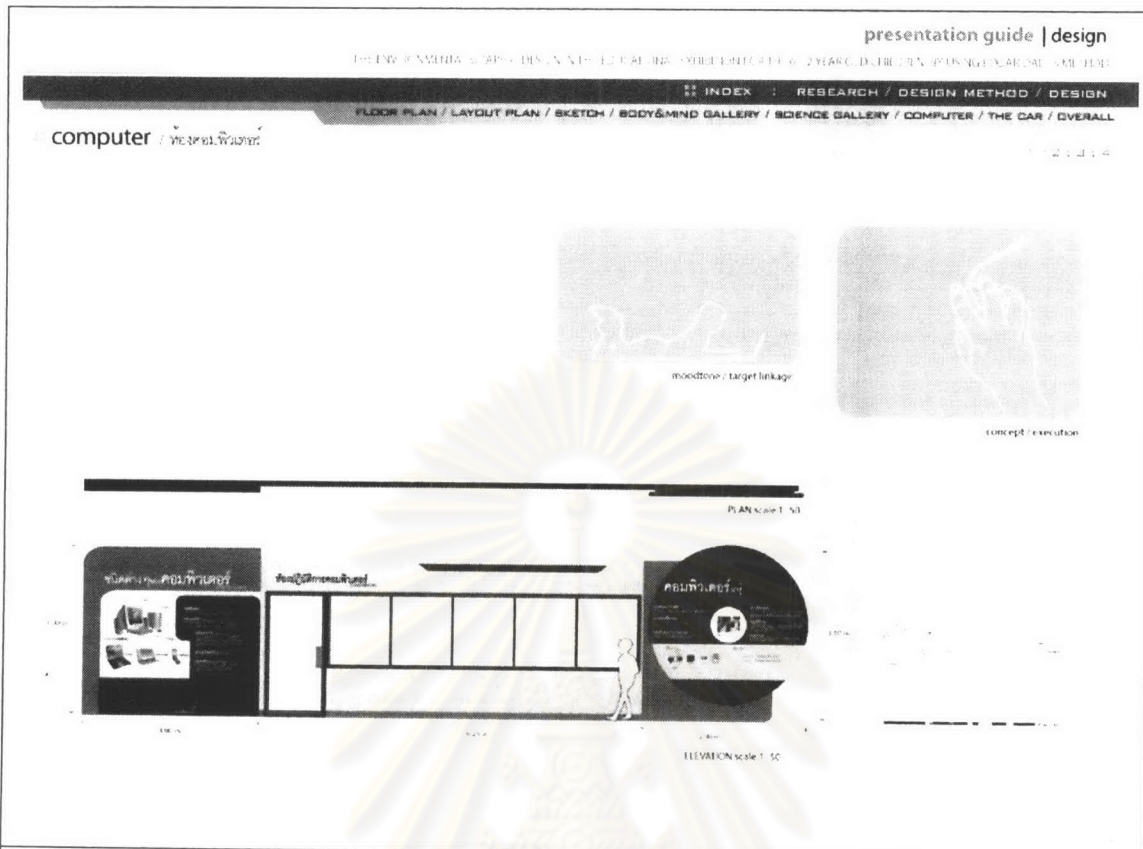

รูปที่ 81 แสดงแผงตั้งแสดงในส่วนของเทคโนโลยีใกล้ตัว

ลักษณะที่สำคัญของการออกแบบ

- มีการใช้รูปมือถือรูปแผ่นดิสก์บันทึกข้อมูลซึ่งแสดงถึงเรื่องราวที่จะได้ชมต่อไป
- มีการใช้รูปการ์ตูนถือกล้องถ่ายภาพยนตร์ที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นเด็กและความสนุกสนาน
- เลือกใช้สีม่วงเพื่อการดึงดูดกลุ่มเป้าหมายให้เข้ามาชม ทั้งนี้บริเวณดังกล่าวไม่มีเนื้อหาจึงสามารถใช้สีสดๆได้

2.5.11.คอมพิวเตอร์

รูปที่ 82 แสดงงานออกแบบผนังด้านนอกของห้องคอมพิวเตอร์

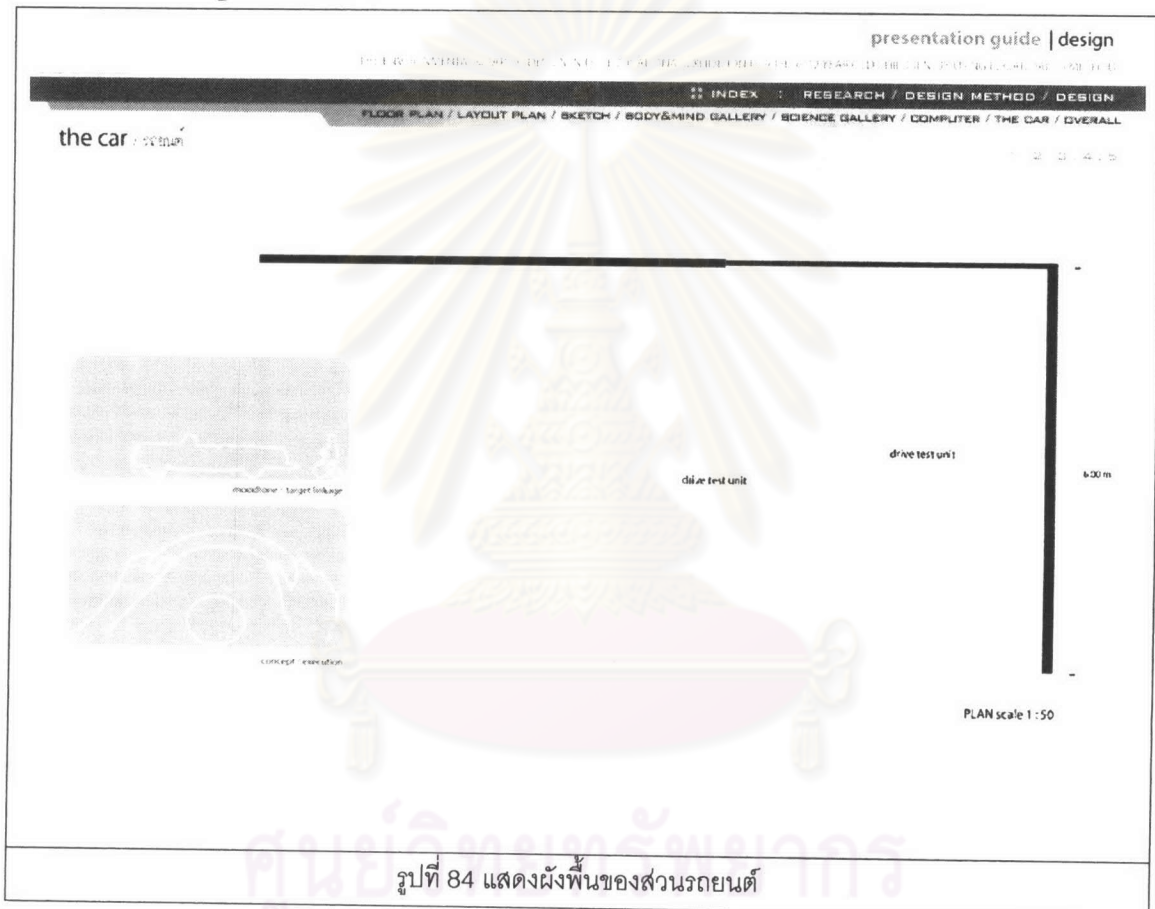

รูปที่ 83 แสดงทัศนียภาพในส่วนของห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์

ลักษณะที่สำคัญของการออกแบบ

- มีการใช้มือที่จับเมาส์เพื่อแสดงถึงความเชื่อมโยงของแนวความคิด
- มีการใช้ภาพรอบรูปที่แสดงอวกาศกับกริบนอนเล่นคอมพิวเตอร์เพื่อให้ภาพดูมีชีวิตชีวาและลดทอนความกระด้างของหลักการออกแบบของเอดการ์เดล
- มีการเลือกใช้สีที่สดๆบริเวณที่ไม่จำเป็นต้องมีเนื้อหาที่จำเป็นต่อการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้อยากเข้ามาและเพื่อลดทอนความขรึมของสีที่อยู่ในบริเวณอื่นๆ

2.5.12. รู้จักรถยนต์

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 85 แสดงรูปด้านของส่วนเนื้อหาเรื่องรถยนต์

รูปที่ 86 แสดงทัศนียภาพในส่วนของเรื่องรถยนต์

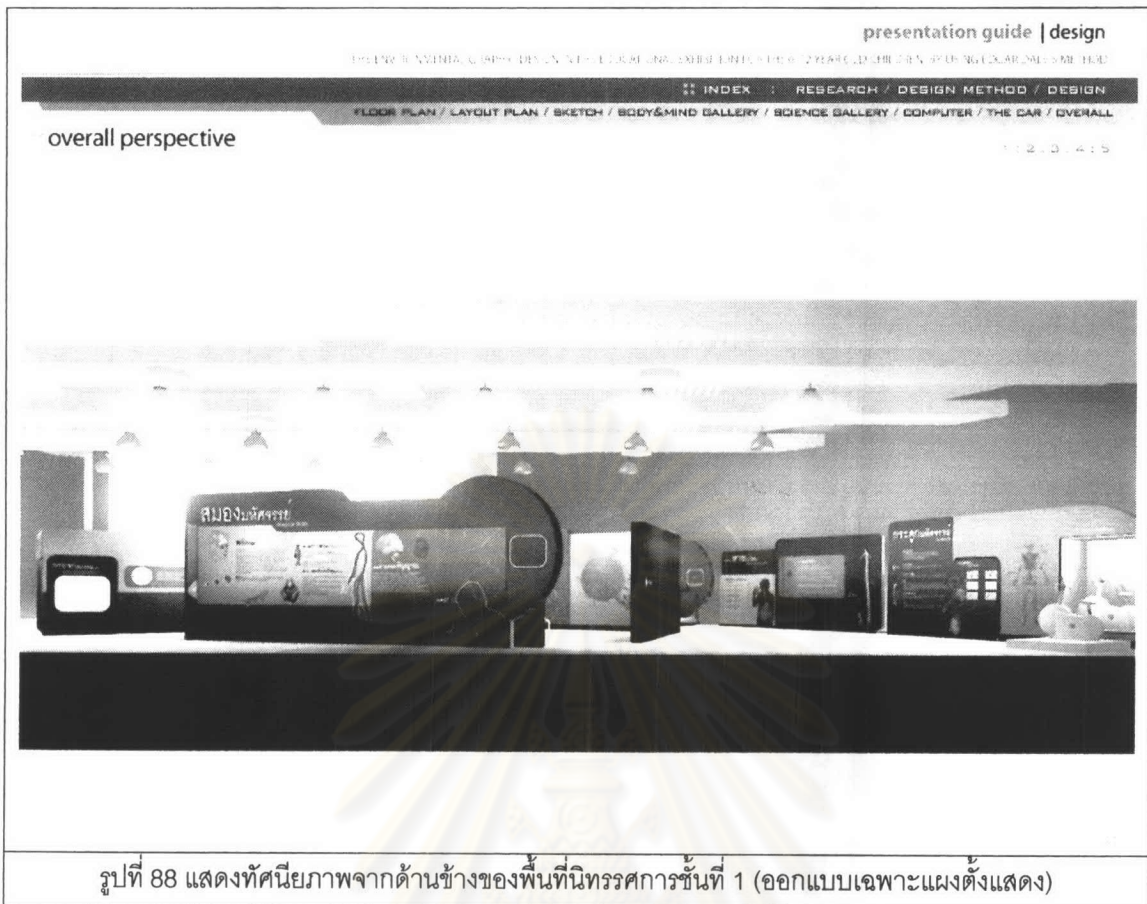
ลักษณะที่สำคัญของการออกแบบ

- มีการใช้มือจับพวงมาลัยเพื่อแสดงถึงแนวความคิด
- มีการใช้รูปของเด็กขับรถเด็กเล่น
- และมีการใช้สีที่ไม่รบกวนการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมาย โดยจุดเด่นที่ต้องการเน้นจะอยู่ที่รถยนต์โดยที่รถยนต์ดังกล่าวจะเลือกใช้สีสดเพื่อดึงดูดกลุ่มเป้าหมาย

2.5.13.ทัศนียภาพโดยรวม

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

presentation guide | design

INDEX : RESEARCH / DESIGN METHOD / DESIGN

FLOOR PLAN / LAYOUT PLAN / SKETCH / BODY&MIND GALLERY / SCIENCE GALLERY / COMPUTER / THE CAR / OVERALL

overall perspective 1 2 3 4 5

รูปที่ 90 แสดงทัศนียภาพจากด้านทางเข้าของพื้นที่นิทรรศการชั้นที่ 1 (ออกแบบเฉพาะผังที่ตั้ง)

presentation guide | design

INDEX : RESEARCH / DESIGN METHOD / DESIGN

FLOOR PLAN / LAYOUT PLAN / SKETCH / BODY&MIND GALLERY / SCIENCE GALLERY / COMPUTER / THE CAR / OVERALL

overall perspective 1 2 3 4 5

รูปที่ 91 แสดงทัศนียภาพจากด้านทางเข้าของพื้นที่นิทรรศการชั้นที่ 1 (ออกแบบเฉพาะผังที่ตั้ง)

3. ข้อสรุปจากงานออกแบบและข้อเสนอแนะ

จากการเลือกใช้แนวทางการออกแบบเรขาคณิตของสภาพแวดล้อมโดยอาศัยแนวทางของ เอ็ดการ์ เดล นั้นพบว่า แนวทางดังกล่าวมีประโยชน์มากสำหรับนักออกแบบเรขาคณิตสำหรับงาน นิทรรศการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของการออกแบบเพื่อการจูงใจที่นักออกแบบ ส่วนมากมักจะคำนึงถึงเป็นอันดับแรก โดยลืมนำคำนึงถึงผลกระทบของการออกแบบเพื่อการจูงใจนั้น จะเป็นสิ่งรบกวนการเรียนรู้ (Noise) สำหรับกลุ่มเป้าหมาย

แต่หลังจากที่ได้ทดลองนำแนวทางของเอ็ดการ์ เดล (Edgar Dale) ลองมาประยุกต์ใช้กับ งานออกแบบสื่อเพื่อการศึกษาแล้วพบว่าช่วยให้การออกแบบเป็นระบบมากขึ้น โดยเฉพาะ

- ด้านการใช้งาน (Function) เช่นตำแหน่งและประเภทของการวางตัวอักษร ที่ทำให้ กลุ่มเป้าหมายสามารถอ่านได้โดยง่ายและไม่สับสน
- ความเป็นเอกภาพ (Unity) ในงานออกแบบ ก่อให้เกิดการเลือกใช้อารมณ์และความรู้สึกที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวตลอดจนช่วยในเรื่องของการเลือกใช้สีที่เป็น Scheme เดียวกันตลอดทั้งงานเป็นผลทำง่ายต่อการเน้นเฉพาะส่วนที่สำคัญ ซึ่งแตกต่างจากเดิมที่มี สีและสิ่งเร้าตลอดทั้งงานจนขาดจุดสนใจที่ต้องการจะเน้น

จากที่กล่าวมาก็เป็นข้อดีของแนวทางของเอ็ดการ์ เดล และผลสรุปจากการออกแบบก็พบว่า มีข้อจำกัดบางประการที่นักออกแบบควรระมัดระวังด้วย และหากเทียบจากงานออกแบบข้าง ต้นจะพบว่าข้อจำกัดดังนี้

- ข้อจำกัดของการออกแบบโดยเฉพาะเรื่องของการใช้สีทำให้งานออกแบบที่ปรากฏมีความเป็นเด็ก (Child Like) ค่อนข้างน้อยในแง่ของตัวเรขาคณิตบนแผงตั้งแสดง ซึ่งวิธี ทำให้ผ่อนคลายความเป็นผู้ใหญ่ขึ้นอาจจะใช้กิจกรรมหรือเกมส์ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับ บทเรียนเข้ามาช่วย ตลอดจนนำสื่ออื่นๆเช่นเสียง หรือวีดิทัศน์ งานก็จะลดความตึงเครียดลงไปได้มาก
- ข้อจำกัดดังกล่าวบังคับให้นักออกแบบต้องระมัดระวังไม่ให้ขัดแย้งกับแนวทางของการออกแบบ ซึ่งอาจจะเป็นการจำกัดในแง่ของความคิดสร้างสรรค์ของนักออกแบบ

ส่วนข้อผิดพลาดอื่น ๆ นอกเหนือจากผลสรุปที่ได้จากงานวิจัยพบว่า งานออกแบบข้างต้น ยังขาดในส่วนของการเชื่อมโยงกับแนวความคิดที่ว่า "สัมผัส" โดยมีข้อเสนอแนะคือควรให้กิจกรรม ตลอดจนการออกแบบแผงตั้งแสดงจะต้องมีส่วนที่ให้นักกลุ่มเป้าหมายสัมผัสจริงๆ ทั้งนี้แล้วแต่ความเหมาะสมของเนื้อหา

อนึ่งผลงานออกแบบและผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นเป็นเพียงจุดเริ่มต้นของการหาความเหมาะสมระหว่างหลักการออกแบบเพื่อการจูงใจของนักออกแบบ กับการออกแบบเพื่อการเรียนรู้ของนักเทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งงานดังกล่าวถือได้ว่าเป็นกรณีศึกษาในเบื้องต้นเท่านั้น ถ้าในอนาคตหากมีการวัดผลจากการออกแบบดังกล่าวอีกชั้นต่อนหนึ่ง ก็จะทำให้งานวิจัยมีความถูกต้องเที่ยงตรงมากขึ้น อันจะเป็นแม่แบบให้กับนักออกแบบต่อไปในอนาคต โดยเฉพาะเรื่องการออกแบบเรขาคณิตเพื่อการศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย